

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	11
KISALTMALAR	13
GİRİŞ	15

BİRİNCİ BÖLÜM

YABANCI OKULLAR İLE İLGİLİ KANUN VE NİZAMLAR

A. ARAZİ VE EMLAK İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	19
1. 1867 Tarihli Yabancıların Emlak Sahibi Olabilmeleri ile İlgili Kanun ..	19
2. Eşhas-ı Hükmiyyenin Gayr-i Menkule Tasarrufları.....	21
B. YABANCI OKULLARA DAİR MUAFİYETLER	22
Gümrük Resmî Muafiyeti.....	22
C. 1869 TARİHLİ MAARİFNİZAMNAMESİNDE YABANCI OKULLAR	25
1. 129. Maddenin Ortaya Çıkışı	25
2. Özel Okullar ile İlgili 129. Maddenin Tahlili	26
3. Özel Okullar ile İlgili Düzenlemeye Karşı Duyulan Tepkiler.....	26
D.II. ABDÜLHAMİD DEVRİNDE YABANCI OKULLARIN AÇILMASINI DÜZENLEYEN 129. MADDENİN TADİL EDİLME ÇALIŞMALARI.....	27
1. Birinci Tadilât Çalışması.....	27
2. Vilayet Maarif Müdürlerinin Vazifelerini Bildiren Talimat.....	31
3. İkinci Tadilât Teşebbüsü	32
E. II. MEŞRUTİYET DÖNEMİNDE YABANCI OKULLAR İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	33
1. İptidaî Okul Müfettişlerinin Görevlerine Ait Talimat	33
2. Maarif Nezareti Teşkilâtı Nizamnamesi.....	34
F. KAPİTÜLÂSYONLARIN KALDIRILMASI VE YABANCI DEVLETLERE AİT MÜESSESELERİN İŞGALİ.....	35
1. Kapitulâsyonların Kaldırılması	35
2. Kapitulâsyonların Kaldırılması ve Osmanlı Memurlarına Tebliğ Olunan Talimatname.....	36

3. Yabancı Okulların İşgali	40
G. ÖZEL OKULLAR TALİMATNAMESİ.....	41

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE İTALYAN OKULLARI

A. OKULLAR	49
B. OKUL FAALİYETLERİNİ ORGANİZE EDEN İTALYAN HAYIR CEMİYETLERİ.....	58
C. FRANSIZ HİMAYESİNDEN İTALYAN DEVLETİ HİMAYESİNE NAKLEDİLEN OKULLAR.....	59

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE

AVUSTURYA-MACARİSTAN OKULLARI

A. AVUSTURYA 'NIN KATOLİKLERİ HİMAYE POLİTİKASI	67
B. AVUSTURYA-MACARİSTAN OKULLARININ RESMÎ OLARAK KABULÜ	68

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE RUS OKULLARI

A. RUSLARIN HİMAYE POLİTİKASI	77
B. RUSLARIN FİLİSTİN BÖLGESİNDEKİ FAALİYETLERİ.....	78
1. Arz-ı Filistin Rus Ortodoks Cemiyeti'nin Kurulması.....	79
2. Rum Okulları'nın Arz-ı Filistin Rus Ortodoks Cemiyeti'ne Devri	81
3. 13 Mart 1902 Tarihli İrade ile Mevcudiyetleri Kabul Edilen Rus Okulları.....	83
4. 1 Ekim 1905196 Tarihli İrâdeyle Mevcudiyetleri Kabul Edilen Rus Okulları.....	89

BEŞİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE ALMAN OKULLARI

A. ALMAN KÜLTÜREL YAYILMASININ HEDEF BÖLGELERİ.....	97
1. Kudüs	97
a. Johann Schneller'in Faaliyetleri.....	97
b. Tempel Cemaati'nin Faaliyetleri.....	98
c. Alman İmparatoru II. Wilhelm'in Bölgeye Yaptığı Ziyaret ve Yahudi Kolonizasyonu.....	99
2. Mamuratülaziz.....	101
3. Maraş, Halep, Malatya, Urfa, Amasya ve Van'da Alman Faaliyetleri	103
a. Bölge Alman Okullarında Uygulanan Ders Programları.....	106
aa. Maraş.....	106
ab. Halep.....	110
4. Selânik.....	111
a. Öğretmenler.....	112
b. Ders Programı ve Okutulan Kitaplar.....	113

5. İstanbul, Edirne, Kosova, Eskişehir ve İzmir Alman Okulları.....	115
a. İstanbul.....	115
aa. Alman Oberrealschule (Alman Mekteb-i Kebîri).....	115
ab. Yedikule Alman Mektebi.....	115
ac. Haydarpaşa Alman Mektebi.....	116
ad. Bebek Alman Mektebi.....	117
b. Edirne.....	117
c. Kosova.....	117
d. Eskişehir.....	117
e. İzmir.....	117
B. KÜLTÜREL FAALİYETLERİ ORGANİZE EDEN	
ALMAN HAYIR CEMİYETLERİ.....	118
C. 1902'DE ALMAN MÜESSESELERİNİN TANINMASI.....	119
D. I. DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA ALMAN OKULLARININ	
DURUMU.....	126

ALTINCI BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE FRANSIZ OKULLARI

A. FRANSIZ HİMAYESİ VE KATOLİK PROPAGANDA	
FAALİYETLERİNİ YÜRÜTEN TARİKATLAR.....	137
B. 1869 TARİHLİ MAARİF NİZAMNAMESİ'NİN NEŞRİNE KADAR	
OSMANLI DEVLETİ'NDE KATOLİK FRANSIZ OKULLARI.....	140
C. II. ABDÜLHAMİD DEVRİNDE KATOLİK FRANSIZ OKULLARI ...	143
1. Fransız Okullarının Sayılarının Artması ve Tedbirler.....	143
a. Öğrencilerin Durumu.....	144
aa. Öğrenci Ücretleri.....	147
ab. Sosyal Faaliyetler.....	147
b. Öğretmen Sayısı.....	148
c. Okul Programları.....	148
2. Lorando-Tobini Alacakları Meselesi ve 1901 Midilli Hadisesi.....	151
a. 1901'de Mevcudiyeti Resmen Tanınan Fransız Okulları.....	155
b. 1901 Listesinde Okullar ile İlgili Düzeltmeler.....	163
c. Fransa Tarafından 1901 Anlaşmasına İlavesi İstenen Okullar.....	164
d. Tamir ve Genişletilmesi İstenen Okullar.....	166
D. 1913 TARİHLİ OSMANLI-FRANSIZ ANLAŞMASI.....	167
1. Anlaşmanın Getirdiği Hükümler.....	167
2. 1913 Anlaşmasıyla Mevcudiyetleri Kabul Edilen Fransız Okulları.....	169
Anlaşmanın Tatbiki ve Ortaya Çıkan Problemler.....	192
E. 1901-1913 LİSTELERİNDE ZİKREDİLMİYEN OKULLAR.....	193
F. KAPİTÜLÂSYONLARIN KALDIRILMASI	
VE FRANSIZ OKULLARI.....	195

YEDİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE İNGİLİZ OKULLARI

A. KÜLTÜREL FAALİYETLERİN BAŞLAMASI.....	235
1. Osmanlı Topraklarında Faaliyet Gösteren İngiliz Misyoner Cemiyetleri.....	237
B. İNGİLİZ MİSYONER OKULLARI	238
1. I. Meşrutiyet'ten Önce İngiliz Misyoner Okulları.....	238
2. II. Abdülhamid Devri'nde İngiliz Misyoner Okulları	239
3. İngiliz Misyoner Okulları İçin Seçilen Bölgeler ve Özellikleri	248
a. Van ve Hakkâri'de İngiliz Okulları	248
b. Musul'da İngiliz Misyoner Okulları	248
c. Beyrut Vilâyeti'nde İngiliz Misyoner Okulları.....	249
d. Suriye'de İngiliz Misyoner Okulları	251
e. Kudüs'te İngiliz Misyoner Okulları	252
ea. Okul Sayısı ve Kudüs'te Faaliyet Gösteren Misyoner Cemiyetleri.....	252
eb. Ders Programları	255
f. Cebel-i Lübnan'da İngiliz Misyoner Okulları	256
g. İstanbul'da İngiliz Misyoner Okulları.....	258
h. İzmir, Kayseri ve Hüdâvendigâr'da Misyoner Okulları.....	259
ha. İzmir	259
hb. Kayseri	259
hc. Hüdâvendigâr	262
i. Halep, Bağdat ve Trablusgarb'da İngiliz Okulları	263
ia. Halep	263
ib. Bağdat	263
ic. Trablusgarb	264
j. Rumeli'de İngiliz Misyoner Okulları.....	264
ja. Manastır.....	264
jb. Edirne.....	265
C. İNGİLİZ MİSYONER OKULLARI İLGİLİ GENEL DEĞERLENDİRME.....	266

SEKİZİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE AMERİKAN OKULLARI

A. OSMANLI DEVLETİ'NDE AMERİKAN MİSYONER FAALİYETLERİ	285
1. Amerikan Misyoner Faaliyetlerinin Başlaması	285
2. Amerikan Misyoner Cemiyetleri ve Teşkilâtlanmaları	286
a. Misyoner Cemiyetleri.....	286
b. Misyonlar	287
c. Osmanlı Topraklarında Faaliyet Gösteren Misyonerler	290
B. AMERİKAN MİSYONER OKULLARI.....	294
1. İlk Amerikan Misyoner Okulları.....	294
2. II. Abdülhamid Devri'nde Amerikan Misyoner Okulları.....	297
a. 1893 Tarihinde Amerikan Okulları	298

b. Ermeni Olayları Sırasında Amerikan Okulları	309
c. 1903 Tarihinde Amerikan Okulları	310
d. 1905 Tarihinde Amerikan Okulları	325
e. 1907 Tarihinde Amerikan Okulları	327
C. I. DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA AMERİKAN OKULLARININ DURUMU	333

DOKUZUNCU BÖLÜM
OSMANLI DEVLETİ'NDE İRAN OKULLARI

1. BAÐDAT	371
2. İSTANBUL	372
3. TRABZON	372
4. ERZURUM	372
SONUÇ	373
EKLER	379
KAYNAKÇA	425
İNDEKS	433